

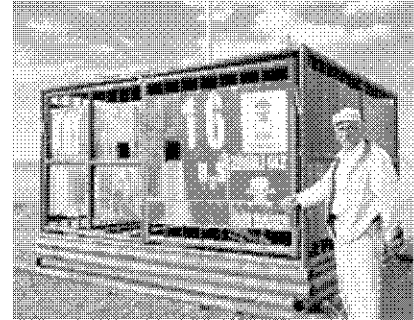
Topraklarından petrol çıkan köylülerin hayatı karardı

İSMAİL AVCI DIYARBAKIR

12/08/2009

'Siyah altın' olarak nitelendirilen ve gittiği yere genelde zenginlik getiren petrol, Diyarbakır'a bağlı Alcık köyünde yaşayan insanların ise kâbusu oldu.

Alcık köyü sakinleri, tarlalarından petrol fışkırmaya başladığı ilk günlerde çok mutluydu. 28 noktada kuyu açılmış, köylüler iş sahibi olmuştu. Ancak güzel günler uzun sürmedi. Petrolü çıkaran şirketler, kuyulardan yükselen zehirli gazı 'maliyet' gerekçesiyle yakmayınca köyde yaşayanların sağlığı bozulmaya başladı. 50 haneli köyden 10 kişi akciğer kanserinden hayatını kaybetti, 5 kişi de aynı hastalıktan tedavi altına alındı. Borulardan sızan ham petrol de arazileri kullanılamaz hale getirdi. Muhtar Hasan Sezgin, yaşadıkları petrol kâbusunu şöyle özetliyor: "Evimizde kokudan oturamıyoruz. Tamamen zehirli olan bu gazı her gün soluyoruz."

Köylerinde petrol arama ve çıkarma çalışmalarını sürdüren TPAO ve Perenco şirketinin kuyu ile toplama merkezi arasında petrol aktarımı sağlayan boruları tarlalarından geçirdiğini ifade eden köy muhtarı Hasan Sezgin, bu yüzden büyük zarar gördüklerini kaydediyor. Sezgin, borulardan sızan ham petrol sebebiyle tarlaya bir şey ekemediklerini vurguluyor. Köy halkının neredeyse tamamının bu şirketler hakkında suç duyurusunda bulunduğunu anlatan Sezgin, "Maalesef şu ana kadar bir gelişme olmadı. Zararımızın karşılanmasını istiyoruz. Şirketlere dilekçe vermek için muhatap bile bulamıyoruz." diyor.

Alcık köyündeki petrol çalışmasını ilk kez 1960 yılında petrol şirketi Shell yapmış. Shell'in petrol sahalarını 1995 yılında Perenco firmasına satarak Türkiye'den çekilmesiyle Alcık köylülerinin sıkıntıları da başlamış. Çiftçilerden Recep Oğul, Perenco şirketinin, tarlalardan geçen işlevi biten petrol borularını öylece bıraktığını söylüyor. Yeni döşenen petrol borularının da hemen her yerinde sızıntılar olduğunu belirten Oğul, tarladaki boruların tarım yapılan zirai aletlere de büyük zarar verdiğinin altını çiziyor. Recep Oğul, "Boruların tarlalarımızdan çıkarılmasını istiyoruz. Boruların en az 2 metre yerin altından döşenmesi gerekirken, şirketler 'kolay olsun' diye yüzeyden döşüyor. Küçük bir sıkıntıdan dolayı tarlaya bir daha ürün ekilemiyor." diyor.

Çiftçilerden Mehmet Mazi de petrol atıkları yüzünden köy halkının hayvanlarını başka bölgelere götürerek otlattığına dikkat çekiyor. Alcık köyünün hemen yer yerinde patlayan boru ve tarlaya sızan ham petrol yüzünden hayvanların zehirlenebileceğini belirten Mazi şunları söylüyor: "Petrol kokusundan köyde oturamıyoruz. Sızıntı ve borular yüzünden tarım yapamıyoruz. Zehirlenecek diye hayvanlarımızı otlatamıyoruz. Yetkililer köye gelip durumu görsünler."

Alcık köyü sakinlerinin Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunmasının ardından Diyarbakır İl Sağlık Müdürlüğü Gıda Çevre Kontrol Şube Müdürlüğü ekipleri köyde incelemelerde bulunmuş. Alcık köylüleri, ekiplerin incelemelerde bulunduğu sırada kuyulardan petrol çıkaran şirketin zehirli gaz vanalarını kapattığını öne sürüyor.